

Sak nr. 5/2013

Vedtak av 9. september 2013

Sakens parter:

A - B

Likestillings- og diskrimineringsnemndas sammensetning:

Trude Haugli (leder)

Ivar Danielsen

Britt Elin Stand

Christian Fr Wyller

Saken gjelder

Klage fra A over Likestillings- og diskrimineringsombudets uttalelse av 9. november 2012. Spørsmålet er om A handlet i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av seksuell orientering overfor B i forbindelse med utleie av husrom, jf. husleieloven § 1-8 annet ledd (lov nr. 17/1999).

Sakens faktiske forhold

B er gift og har fire barn. Eldste barn var seksten år på tidspunktet for klagen til ombudet. Ekteparet ønsket å leie en bolig i Sarpsborgområdet og la ut en annonse på www.finn.no, først med et fotografi av hele familien på seks, men fotografiet ble senere fjernet fra annonsen ettersom de ikke fikk noen respons. I annonsen «*Familie på 6 trenger bolig*» var «B» oppført som kontaktperson og beskrivelsen lød:

«Vi er en familie som ønsker å leie et sted, gjerne i landlige omgivelser- helst med mulighet for hestehold i nærheten. Har du et småbruk eller lignende som du vurderer å leie ut – eller trenger hjelp til å holde ved like?

Vi er glade i dyr og natur og har kjennskap til gårdsarbeid. Vi har nettopp solgt vår lille leilighet og ønsker sjansen til å bo slik vi har drømt om.

Vi ønsker HELST 4 soverom, evt. 3 soverom. Vi har bodd på 66 kvm så våre krav er ikke så store ☺

Vi er to ansvarsfulle voksne som liker å ha det pent rundt oss og barna liker også å hjelpe til. Trengs det oppussing så gjør vi gjerne det, enten det er å sette opp vegger, isolere uthus eller male osv ☺

Ring oss da vel ☺»

A er gårdbruker i X kommune og fylkespolitiker i Kristelig Folkeparti (KrF) i Y. A skulle leie ut en utleiebolig, som ligger rett ved siden av boligen hvor familien A bor. A responderte derfor på to finn-annonser fra to familier som ville leie bolig.

A kontaktet B på telefon 9. juli 2011. På dette tidspunktet var fotografiet av familien fjernet fra annonsen av B's ektefelle, men det var ikke kjent for B. I telefonsamtalen med A fortalte B at familien B på sikt ønsket å opprette en stiftelse på gården/utleieboligen med aktiviteter for barn og ungdom. På spørsmål fra A, avkreftet B at det dreide seg om kristne aktiviteter. Det ble avtalt visning av utleieboligen 11. juli 2011 kl. 17.00. A kontaktet også en islandsk familie med fem barn i alderen ett til tretten år på grunnlag av en annen finn-annonse, og avtale visning med dem. A og hans kone tilbrakte deretter helgen 9. til 10. juli 2011 på hytta med storfamilien.

Begge finn-annonsene ble skrevet ut av A 9. juli 2011. På begge utskriftene har han gjort noen håndskrevne notater. Annonseutskriften fra Bs annonse er uten fotografi av familien B og det er påført med håndskrift «*Institusjon på sikt*», «*Stiftelse*», «*Ønsker å leie stall*».

Ekteparet Bs seksuelle orientering var ikke en del av telefonsamtalen 9. juli. Etter telefonsamtalen søkte B på internett og fant ut at A er KrF-politiker. B ringte derfor til A mandag 11. juli 2011 kl. 12.25 der hun fortalte A at hun var lykkelig gift med en kvinne. Telefonsamtalen varte i 98 sekunder. Den avtalte visningen samme dag kl. 17.00 ble avlyst i løpet av samtalen. Partene er uenige om hvem som avlyste visningen og årsaken til at visningen ble avlyst.

Ekteparet B tok deretter kontakt med Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LLH).

Saken har etterfølgende fått oppmerksomhet i media. Etter 11. juli 2011 ble A kontaktet av avisen Verdens Gang (VG). Det er opplyst at avisen VG hadde et oppslag med overskriften «*Lesbisk par diskriminert av KrF-politiker*» 16. juli 2011. VG publiserte også en artikkel på sin nettavis 16. juli 2011 med overskriften «*Lesbiske nektes å leie av KrF-politiker*». I et oppslag på lokale nyheter på www.nrk.no 18. juli 2011 og Sarpsborg Arbeiderblad 19. juli 2011 gjengis artikkelen fra VG. Under NRKs ettermiddagssending 18. juli 2011 ble saken debattert i radioen. A og leder av LLH deltok i radiodebatten.

Den islandske familien på sju familiemedlemmer møtte ikke til den avtalte visning med A og utleieboligen ble til slutt leid ut til en familie med ett barn (4 år i 2011).

Behandlingen hos Likestillings- og diskrimineringsombudet og videre saksgang.

Likestillings- og diskrimineringsombudet (ombudet) mottok 21. juli 2011 klage fra LLH. LLH som opptrer vegne av B, anførte at ekteparet var utsatt for diskriminering av A på grunn av deres seksuelle orientering. I stevning av 24. oktober 2011 til tingretten nedla A påstand om fastsettelsesdom for at husleieloven ikke var brutt. På grunn av stevningen til tingretten avviste ombudet saken 22. november 2011. I kjennelse fra Heggen og Frøland tingrett av 19. mars 2012 ble saken avvist på grunn av manglende rettslig interesse, jf. tvisteloven § 1-3 (lov nr. 17/1999).

B v/LLH brakte saken igjen inn for ombudet i brev av 15. mai 2012.

I uttalelse av 9. november 2012 konkluderte ombudet med at «*A handlet i strid med husleieloven § 1-8 andre ledd da han avlyste en avtalt visning av sin bolig i telefonsamtale med B den 11. juli 2011.*»

A v/advokat C klaget på ombudets uttalelse i brev av 4. desember 2012.

Ombudet fant ikke grunn til å endre sin konklusjon og saken ble oversendt Likestillings- og diskrimineringsnemnda (nemnda) ved brev datert 22. januar 2013.

Saken ble behandlet i nemndas møte 27. august 2013. I behandlingen deltok nemndas medlemmer Trude Haugli (leder), Ivar Danielsen, Britt Elin Stand og Christian Fr Wyller. B og jurist fra LLH deltok i møtet. A og A's ektefelle, samt advokat C deltok også. Nemndas sekretariat var representert ved Else Anette Grannes, Ingeborg Aas og Anette Klem Funderud.

Partenes argumenter

A har i hovedsak anført:

A har ikke diskriminert ekteparet B i strid med husleieloven § 1-8. Påstandene om diskriminering er forankret i to korte telefonsamtaler som fant sted 9. og 11. juli 2011. På sentrale punkter er partene uenige om hva som ble sagt.

Denne saken har vært en stor belastning for familien A.

Ekteparet Bs legning hadde ikke noe å si for beslutningen om ikke å gå videre med ekteparet, da beslutningen ble tatt i samråd med As familie før B ringte ham mandag 11. juli 2012.

A kontaktet ekteparet B og den islandske familien per telefon 9. juli 2012. B ga i telefonsamtalen utfyllende opplysninger om familien og deres tanker om leieforholdet. B-parets seksuelle orientering var ikke kjent for A og var heller ikke en del av telefonsamtalen. A oppfattet det slik at familien B på sikt ønsket å opprette en institusjon og stiftelse på As private gård med aktiviteter for barn og ungdom. Dette skulle være i regi av en avdød familiemedlems motto «*Å følge hjertet så lenge en lever*», noe A-familien opplevde som både rart og uvanlig. B nevnte også at familien ønsket leie en stall til hest, jf. As håndskrevne påtegninger fra samtalen på utskriften av Bs finn-annonse. B fremsto for ham som høflig og grei og det ble avtalt visning på gården mandag 11. juli kl. 17.00. Det ble også avtalt visning med den islandske familien.

I motsetning til hva B og ombudet synes å legge til grunn, var leiekontrakten ikke «*i boks*» allerede etter første telefonsamtale med A. A hadde bare invitert familien B til en visning og de var i en tidlig fase i samtalen.

Rett etter telefonsamtalen dro A-familien på hytta. A reflekterte ikke umiddelbart så mye over opplysningene fra B. Da As ektefelle, fikk referat fra samtalen ble hun straks skeptisk, men det ble ikke mer snakk om dette på grunn av hytteturen og familieaktiviteter, før det igjen ble et tema på søndagen. A fikk motbør fra familien for at han hadde besvart annonsene. Samtlige momenter knyttet til B-familien pekte i retning av at familien A ville si nei, men det var særlig planene med ungdomsarbeid som ikke passet i utleieboligen. A-familien tvilte også på at B-familien, som besto av seks personer, bodde på 66 kvadratmeter. Både As ektefelle, datteren på 19 år og As svigermor, ga uttrykk for at familien B ikke passet som leietakere på gården, jf. erklæringer fra disse tre av henholdsvis 5., 6. og 7. juli 2012. A var aldri alene om å bestemme hvem det skulle leies ut til. Dette var en familiebeslutning og han kunne ikke leie ut uten at det var enighet om det. As ektefelle var hele tiden imot å leie ut til B og hun var også skeptisk til å leie ut til den islandske familien. Hun mente også at begge familiene var for store for utleieboligen.

Om formiddagen mandag 11. juli oppsummerte A og ektefellen igjen saken og kom frem til at det var flere forhold ved familien B som ikke passet på gården. Det var særlig de langsiktige planene om institusjon/stiftelse som passet dårlig ettersom boligene lå så tett. Det var ikke ønskelig fra A-familiens side at det skulle drives en institusjon på familiens tun. As familie ønsker å holde litt avstand til leieboerne, uten for mye involvering i hverandres liv. De ønsket heller ikke å inngå et leieforhold over alt for mange år, da de ville sikre seg muligheten til senere å kunne leie ut til en avløser eller sine foreldre. Også mulig ord- og alkoholbruk fra Bs tenåringsbarn, samt belastning på baderommet på grunn av mye dusjing fra tenåringenes side var problematisk. Utleieboligen fremsto også for liten for en tenåringsfamilie. Store barn deler nødvendig rom og utleieboligen hadde bare to reelle soverom. Etter at ektefellene drøftet og reflekterte over opplysningene B hadde gitt i telefonsamtalen 9. juli, kom de i fellesskap frem til at visningen med B måtte avlyses. Visningen kl. 17.00 mandag 11. juli kolliderte også med annen avtale A hadde med sin datter. Situasjonen var derfor endret fra telefonsamtalen som fant sted 9. juli. Ektefellene kom frem til at visningen måtte avlyses, men før han fikk ringt til B kom B A i forkjøpet da hun ringte mandag 11. juli kl. 12.25 og fortalte at paret er lesbisk. Familien A var på dette tidspunktet på vei hjem fra hytta. Da B ringte, hadde A et budskap til B om at visningen bortfalt, men måten B innledet samtalen på, der hun spurte om han hadde «sett bildet», tok fokuset bort fra As avlysning av visningen. A forsto ikke hva B snakket om

og det ble av den grunn stillhet en liten stund fordi han ble forvirret. Situasjonen var vanskelig ettersom A først deretter fikk meddelt B at han og ektefellen allerede hadde besluttet å ikke gå videre med B-familien på grunn av deres ønsker om å drive en institusjon på hans gård. A sa at familien B ikke trengte å komme på visningen. A sa ikke at de ikke var velkommen til hans gård. Det fremkom ingen negative utsagn fra A om homofili under telefonsamtalen og han sa heller ikke ett ord om parets seksuelle orientering. A oppga uttrykkelig at det var planene om ungdomsarbeid som begrunnelse for avlysningen. B var opprinnelig enig med A om at dette var årsaken, jf. artikkel fra Sarpsborg Arbeiderblad av 19. juli 2011. Senere har B oppgitt en annen årsak, for å styrke sin uriktige påstand om diskriminering, jf. uttalelser til ombudet og utdrag fra Bs tilsvarende 23. november 2011 til tingretten.

A forsto at rekkefølgen på utsagnene under telefonsamtalen kunne lede til misforståelser, men han mente det var meningsløst å gjennomføre en visning med personer de uansett ikke ville leie ut til. At det er sammenfall i tid mellom As kunnskap om B-parets legning og avlysning av visningen, er tilfeldig.

Det kan stilles spørsmål ved hvem som avlyste den avtalte visningen mandag 11. juli kl. 17.00. B hadde funnet ut av As kristne livssyn og ringte til ham for å teste hans reaksjon på at de var lesbiske. B avlyste fordi hun kom A i forkjøpet.

Frem til siste telefonsamtale var familien A helt ukjent med B-parets seksuelle orientering. Det fremgikk ikke av finn-annonsen og ble heller ikke nevnt under første telefonsamtale. Ekteparet Bs legning hadde ikke noe å si for beslutningen om ikke å holde visning, da beslutningen ble tatt i samråd med hans familie før B ringte ham mandag 11. juli. Dette kan dokumenteres bevismessig ved de tre erklæringene fra As ektefelle, datteren og As svigermor. B hadde ingen kjennskap til samtalene som fant sted på hytteturen.

Det er ikke «*grunn til å tro*» at A tok hensyn til seksuell orientering da visningen ble avlyst. Under enhver omstendighet har A mer enn «*sannsynliggjort*» at B-paret ikke ble diskriminert.

A stiller seg uforstående til at påstander om den kontante avvisningen i telefonsamtalen mandag 11. juli og påstander om manglende folkeskikk. A er lei for at det har oppstått misforståelser og konflikt og om B har oppfattet dialogen som sårende.

At B googlet A etter telefonsamtalen 9. juli, hvor A fortalte om sitt kristne livssyn, og hennes oppringing 11. juli, hvor hun fortalte om sin seksuelle orientering, tyder på at B hadde forutinntatte holdninger til A og forventet at hun ville bli diskriminert på grunn av dette. Det vises blant annet til grove og krenkende karakteristikk av A i Bs første klage til ombudet av 19. juli 2011. Karakteristikkene av A er uriktige og helt udokumentert.

Telefonsamtalen mellom B og A 11. juli varte i 98 sekunder, deretter kontaktet B media. Medieoppslag i etterkant av denne saken, hvor A har blitt hengt ut som lovbrøyer, har vært en stor belastning for familien. Det er også flere feil i medias fremstilling av saken, jf. blant annet e-postutveksling mellom nyhetssjef i NRK og A 22. august 2011. A er også feilsitert i VG, hvor det fremkommer at han etter å ha blitt kjent med B-parets legning angivelig skal ha sagt at «*da sa jeg at de ikke trengte å komme ut på gården*». Han har aldri sagt noe slikt. Det er heller ikke riktig som VG uttaler at grunnen til at de ikke fikk leid var «*blant annet at de er lesbiske*». Uttalelsen må stå for VGs regning. Det kan ikke bygges på sannhetsgehalten i media.

As stevning til tingretten skyldes klagen til ombudet og at media gikk høyt ut og varslet erstatnings- og oppreisningssøksmål mot A, jf. artikkel på www.nrk.no publisert 18. juli 2011 «*Lesbisk ektepar vil kreve oppreisning fra KrF-politiker*». B-paret trakk senere dette tilbake. Tingretten mente at også at «*dette burde vært klargjort for saksøker forut for stevningen slik at søksmål kunne vært unngått.*»

B har på flere sentrale punkter gitt avvikende forklaringer på ulike tidspunkter, til dels også med direkte motsigelser om hendelsesforløpet, som etter As syn svekker deres troverdighet i saken.

Under radiodebatten i NRK 18. juli 2011 uttalte A at «*Det er altså ikke riktig at vi har sagt nei til å leie ut til en familie når vi fikk vite at det dreide seg om et lesbisk par. Det første jeg sa til VG når de ringte uventet, det var at vi hadde bestemt oss før vi visste at det var et lesbisk par.*»

Det er uriktig å fremstille A som en motstander av diskrimineringslovgivingen.

Påstander om manglende forliksvilje avvises. Det er A som anmodet om konfliktrådsmøte, men Bs har nektet å stille til mekling.

A er fylkespolitiker i KrF. Som person er han ingen ortodoks kristen eller homohater. I forbindelse med ny ekteskapslov var han, i tråd med KrFs politiske linje, imidlertid motstander å likestille partnerskap med ekteskap. Han har deltatt i debatten om hvorvidt homofili er nedarvet eller et resultat av miljø, jf. nyhetsoppslaget om programmet «Hjernevask» kapittel 3 på NRK. Dette er en legitim og verserende vitenskapelig debatt.

Ombudet opererer med et kunstig skille mellom beslutningen om å droppe B som leietaker og om å droppe visningen. Det gir i praksis ingen mening å holde visninger for personer som er uaktuelle som leietakere. Ombudet har på dette punktet brutt med grunnleggende prinsipper om kontradiksjon i saksbehandlingen.

Ombudet har spurt A om hva han har tenkt og ikke hva han har sagt. Ombudet har dømt ham for ikke å ha vist frem utleieboligen. Ombudet bygger i sin uttalelse på uriktig faktum og konklusjonen er feil. Uttalelsen fremstår tidvis som lite nøytral og spekulativ. Ombudet har i bevisvurderingen satt for høye krav til As sannsynliggjøring til at diskriminering ikke har funnet sted. Reglene om delt bevisbyrde endrer ikke på at det er det mest sannsynlige faktum som skal legges til grunn.

B har i hovedsak anført:

Den 9. juli 2011 ringte A til B. Hun var veldig glad for at han ringte fordi hennes familie hadde tre uker på å komme seg ut av leiligheten på 66 kvadratmeter som de bodde i. A opplyste at han og familien bor på en gård, og at et hus på denne gården var til utleie. B anslår at de snakket sammen i 15 minutter. B fortalte at visjonen på rundt to års sikt var å opprette en stiftelse som drev med ridning og andre meningsfulle aktiviteter, men at virksomheten skulle ikke ha noe kristent formål. Hun brukte aldri ordet «institusjon», men snakket om å drive en stiftelse på gården for barn, ungdom, voksne og eldre. B spurte om det var mulighet for stallplass på gården, noe A svarte nei til, men at det fantes mulighet for det i nørområdet. Det ble i løpet av telefonsamtalen avtalt at ekteparet B skulle komme på visning mandag 11. juli kl. 17.00. Det var viktig for B at barna også deltok på visningen.

B opplyste ikke om sin seksuelle legning under telefonsamtalen, men hun forsøkte heller ikke bevisst å legge skjul på denne. Hun mener bestemt at hun brukte terminologien «*ho*» om sin ektefelle, men hovedsakelig ble det sagt «*oss*» og «*vi*». Etter telefonsamtalen satt B igjen med et inntrykk av at kristendom var viktig for A. B fikk ikke helt tak i navnet til A og turte ikke å spørre av frykt for ikke å virke interessert. Da hun etter telefonsamtalen søkte på hans telefonnummer på internett viste søkene at A er fylkespolitiker i KrF og listekandidat i KrF.

B kontaktet derfor A på telefon mandag 11. juli, rundt klokken 12.00, og presiserte at familien besto av et lesbisk ektepar. Begrunnelsen for dette var hovedsakelig at de hadde tenkt å ta med seg noen av sine barn på visningen, og at de ikke ønsket at det skulle oppstå en uheldig situasjon med barna tilstede. A sa da rett ut at de ikke trengte å komme på visning, og at de «*ikke er velkomne på min gård*». B følte seg sterkt krenket, og tok kontakt med LLH samme dag. A opplyste at de ville gå videre med den islandske familien på sju personer.

Bevismessig byr ikke saken på noen tvil. Like etter hendelsen har A uttalt til flere medier at han ikke ønsket å leie ut til et lesbisk ektepar, jf. særlig VGs oppslag 16. juli 2011. Journalist i VG fastholder at A overfor ham bekreftet at han ikke ønsket lesbiske leietakere.

Overfor journalisten i VG skal A ha hevdet at han ikke var interessert i at det ble opprettet en stiftelse på gården med aktiviteter for mange barn. As motforestillinger kom ikke frem under telefonsamtalen 9. juli. Uansett dreide det seg som en visjon på lengre sikt. Ifølge VG-journalisten skal A ha hevdet at det ikke var plass til en familie på seks personer i utleiehuset. Det var A som kontaktet ekteparet B på grunnlag av deres finn-annonse, hvor det fremgikk at de var en familie på seks personer.

I radiodebatt på NRK 18. juli 2011 har A gitt uttrykk for at husleieloven må endres dersom utleier ikke fritt kan velge hvem som skal være leietaker. Dette styrker ekteparet Bs fremstilling av saken.

B-ekteparet har aldri vært ute etter «å ta» A.

Nemndas vurderinger

Saken gjelder påstand om diskriminering på grunn av seksuell orientering ved utleie av husrom, jf. husleieloven § 1-8 annet ledd.

Nemnda har kompetanse til å føre tilsyn med og medvirke til gjennomføringen av husleieloven § 1-8 annet ledd, jf. husleieloven § 1-8 femte ledd og lov om Likestilling- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda § 1 annet ledd nr. 6 (diskrimineringsombudsloven nr. 40/2005).

Nemnda har kompetanse til å treffe vedtak om det foreligger brudd på husleieloven § 1-8 annet ledd, jf. diskrimineringsombudsloven § 7.

Forbud mot diskriminering på grunn av seksuell orientering følger av husleieloven § 1-8 annet ledd:

«Ved utleie av husrom kan det heller ikke tas hensyn til seksuell orientering. Slike omstendigheter kan ikke regnes som saklig grunn til å nekte opptak i husstand, framleie, personskifte eller tillegges vekt ved opphør av leieforholdet.»

For å konstatere brudd på loven må det foreligge årsakssammenheng mellom en persons seksuelle orientering og at denne personen ikke er ønsket som leietaker.

Husleieloven gjelder avtaler om bruksrett, mot vederlag, til husrom som skal brukes til beboelse, jf. husleieloven § 1-1. Det er ikke mulig å avtale eller gjøre gjeldende vilkår som er mindre gunstige for leieren enn det som følger av bestemmelsene i § 1-8 annet ledd, jf. husleieloven § 1-2. I forarbeidene til diskrimineringsloven uttales det i Ot.prp. nr. 33 (2004-2005) side 97 likevel at:

«Forbudet mot diskriminering på boligmarkedet gjelder generelt og omfatter også den private delen av markedet. Det er ikke direkte lovfestet en unntaksadgang i borettslagslova, bustadbyggjelagslova, eierseksjonsloven eller husleieloven. I forarbeidene til burettslovene legges det likevel til grunn at ved utleie av hybler og liknende der leieren har tilgang til boligen til en annen, står utleieren fritt til å velge mellom flere interesserte, også til å ikke leie ut den annonserte boligen, jf. Ot.prp. nr. 30 (2002-2003) Om lov om bustadbyggjelag (bustadbyggjelagslova) og lov om burettslag (burettslagslova) kapittel 5, s. 37.»

Nemnda legger til grunn at denne saken ikke gjelder utleie av hybel eller lignende der leieren har tilgang til boligen til en annen.

Forbudet mot diskriminering gjelder både ved annonsering og ellers i leieforholdet, jf. Ot.prp. nr. 30 (2002-2003) s. 37. Forbudet omfatter følgelig også visning i forbindelse med utleie.

Bevisbyrdereglene er inntatt i husleieloven § 1-8 tredje ledd:

«Hvis det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at det har funnet sted diskriminering i strid med annet ledd, skal slik diskriminering anses som bevist, med mindre den som har utført handlingen sannsynliggjør at diskriminering likevel ikke har funnet sted.»

Delt bevisbyrde er nedfelt i boliglovene, jf. husleieloven § 1-8 tredje ledd, borettslagsloven § 1-5 tredje ledd, boligbyggelagsloven § 1-4 tredje ledd og eierseksjonsloven § 3 a tredje ledd, og følger samme logikk som likestillingsloven, diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, jf. husleieloven § 1-8 første ledd.

Det er i utgangspunktet den som klager som har bevisbyrden i første omgang og som må påvise omstendigheter som gir grunn til å tro at det foreligger diskriminering. Den som mener seg diskriminert må de således etablere en presumpsjon for at diskriminering har skjedd. Nemnda har i en rekke saker vurdert om bevisbyrden har gått over på innklagede. Nemnda har i sin praksis lagt til grunn at formuleringen «grunn til å tro» angir en lempeligere standard enn det alminnelige beviskravet i sivile saker om sannsynlighetsovervekt. En påstand fra klager, har ikke i seg selv vært tilstrekkelig til at bevisbyrden har gått over på innklagede. Det må vises til konkrete omstendigheter som gir holdepunkter for en antakelse om diskriminering.

Dersom bevisbyrden blir snudd, må innklagede sannsynliggjøre at diskriminering ikke har funnet sted. Beviskravet er sannsynlighetsovervekt.

Partene i saken har ulik oppfatning av hva som er årsaken til at utleieforholdet ikke ble noe av. Uenigheten knytter seg til spørsmålet om det foreligger årsakssammenheng mellom ekteparet Bs seksuelle orientering og at familien ikke var ønsket som utleier på As gård.

Det er ikke omstridt at B-ekteparets planer om et aktivitetssenter på utleieboligen fremgikk av telefonsamtalen mellom B og A 9. juli 2011.

At en potensiell leietaker har en annen seksuell legning enn utleier, er i seg selv ikke tilstrekkelig for å fastslå at det er grunn til å tro at diskriminering har funnet sted.

Nemnda legger til grunn at A kontaktet familien B etter å ha lest Bs finn-annonse på nettet uten å ha konferert med sin ektefelle. I annonsen var det opplyst at familien besto av seks personer, to voksne og fire barn, som ønsket å bo på en gård og drive med hesteaktiviteter. A var kjent med B-familiens størrelse og planer da han ringte familien 9. juli for å avtale visning. Under telefonsamtalen opplyste B at de ønsket å drive aktiviteter knyttet til ungdomsarbeid i form av en stiftelse. Partene avtalte deretter visning av utleieboligen mandag 11. juli kl. 17.00.

Etter å ha konferert med sin ektefelle og øvrig familie etter telefonsamtalen med B 9. juli, hadde A betenkeligheter med å leie ut til B. A har opplyst at betenkelighetene var særlig knyttet til B-familiens størrelse og deres planer om å drive ungdomsarbeid på gården. Situasjonen var således endret fra det tidspunktet avtalen om visning ble gjort. Nemnda ser ikke bort fra at A hadde tanker om å avlyse visningen før B ringte ham 11. juli, men det gjorde han ikke. Det hadde vært mulig for A ringe B før kl. 12.25 selv om han befant seg på hytta. Den avtalte visningen skulle finne sted kl. 17.00 samme dag.

På bakgrunn av at det er sammenfall i tid mellom As kunnskap om Bs seksuelle orientering og endringen av avtalen om å la familien B komme til visningen, finner nemnda at det er grunn til å tro at A tok hensyn til Bs seksuelle orientering. Nemnda viser også til at A ikke avlyste visningen med den islandske familien, med to voksne og fem barn. Fremlagte telefonlogger som viser at B kontaktet pressen etter telefonsamtalen med A 11. juli, underbygger, slik nemnda ser det, hvordan B opplevet telefonsamtalen med A 11. juli. Medienes dekning av saken må imidlertid ses i lys av nyhetsinteressen og nemnda ser ikke bort fra at medias vinkling er satt noe på spissen. Likevel finner nemnda at medienes dekning av saken er et støtteargument i As disfavør.

I bevisvurderingen har nemnda foretatt en helhetsvurdering ut fra den fremlagte dokumentasjonen i saken og partenes skriftlige og muntlige forklaringer. Etter nemndas syn har ikke A klart å sannsynliggjøre at han ikke tok hensyn til Bs seksuelle orientering i forbindelse med avlysningen av visningen knyttet til utleie av husrom i juli 2011. Nemnda er enig med ombudet i at det ikke kan fastslås med bevisovervekt at A ville ha avlyst visningen dersom B ikke hadde ringt og fortalt at hun var gift med en kvinne. A har ikke oppfylt sin bevisbyrde, jf. husleieloven § 1-8 tredje ledd.

Nemndas konklusjon er at A handlet i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av seksuell orientering overfor B i forbindelse med utleie av husrom i juli 2011, jf. husleieloven § 1-8 annet ledd.

Klagen fra A har ikke ført frem.

Vedtaket er enstemmig.

Sak 5/2013

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har fattet følgende vedtak:

A handlet i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av seksuell orientering overfor B i forbindelse med utleie av husrom i juli 2011, jf. husleieloven § 1-8 annet ledd.

Trude Haugli
leder

Ivar Danielsen

Britt Elin Strand

Christian Fr Wyller